

k úhradě její hypotekární pohledávky sloužící, otázka tato však odvolacím soudem nebyla rozřešena, skutkových zjištění v této příčině v odvolacím rozsudku není. Ač se ukázal dle čís. 4 Šu 503 c. ř. s. uplatněný důvod dovolací opodstatněným, nebylo lze návrhu na změnu odvolacího rozsudku vyhověti, poněvadž skutkový děj, při správném posouzení sporné věci po právní stránce podle obsahu sporných spisů rozhodný, není v odvolacím rozsudku zjištěn co do přednesení dovolatele, a bez jeho procesního zavinění, pročez bylo dovolání vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a dále, jak se stalo, rozhodnouti.

Čís. 2467.

Zcizil-li kupitel dále zboží, ač věděl, že neodpovídá smlouvě, nemůže nadále uplatňovati proti prodávateli práva z vadnosti zboží.

Přemrštěnost ceny sama o sobě nemá ještě v zápětí neplatnost smlouvy.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1923, Rv I 1375/22.)

Žalobce prodal žalovanému dobytek, jež pak žalovaný dále zcizil, ač byl vytkl jeho vady. Žalobě o zaplacení kupní ceny bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno, o d v o l a c í m s o u d e m z těchto důvodů: Jde tu jak u odvolatele, tak i u jeho odpůrce o obchod dle čl. 271 čís. 1 obch. zák. a dlužno proto po rozumu ustanovení čl. 277 obch. zák. užití na tento spor ustanovení IV. knihy obch. zák. a tedy i předpisů čl. 337—359. Soud první stolice zjistil, že odvolatel zboží, jež mu bylo odpůrcem odjinud zasláno, zcizil, což ostatně odvolatel sám doznává. Pakliže však odvolatel zboží mu dodané, věda, že smlouvě neodpovídá a že je tedy po zákonu přijmouti nemusí (čl. 346 obch. zák.), zcizil a s ním tedy naložil, místo by se zachoval dle ustanovení čl. 348 obch. zák., dal tím na jevo, že zboží přes jeho vady přijímá a schvaluje (čl. 278, 279, odstavec první obch. zák. a § 863 obč. zák.) a nemůže proto uplatňovati proti odpůrci práva, plynoucí z vadnosti dodaného zboží a to ani v tom případě, kdyby se byl zachoval dle čl. 347 obch. zák. a odpůrce o vadách zboží řádně uvědomil. Nesprávné posouzení právní spočívá dle odvolání v tom, že soud první stolice vycházel z mylného právního hlediska, že odvolatel, převzav vadné zboží, místo aby se postaral o jeho uschování, se práva na jakoukoli náhradu vzdal. Avšak ani tento druhý odvolací důvod není opodstatněn. Odvolateli sluší dáti za pravdu v tom, že kupující, i když vadné zboží přijme, nepozbývá vždy a za všech okolností práv, která mu po zákonu z dodání vadného zboží vznikají (nároky ze zprávy a náhrady škody), odvolatel však přehlíží, že taková práva lze přiznati kupiteli jen při koupi, která není obchodem (§ 932 obč. zák.), při koupi obchodní nanejvýše jen tehdy, nebyla-li vada hned při dodání zboží zjevna; byla-li však vada patrna hned při dodání zboží, musí se kupitel při distanční koupi obchodní zachovati dle zákona obchodního, jenž v tomto směru má zvláštní od zákona občanského odchylné předpisy. Jsou to předpisy čl. 347 a 348 obch. zák., z nichž dostatečně vysvítá, že, ponechá-li si

kupitel zboží přes to, že je vadné, je schvaluje a že smlouvu dlužno považovati za splnění.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud v souhlasu se soudem prvním zjistil, že žalovaný převzal dobytek, žalobcem mu zasláný a dále jej zcizil, ačkoli, jak plyne z jeho dopisu na žalobce ze dne 15. července 1921 hned při převzetí dobytka poznal, že — jak v tomto dopisu uvádí, dobytek není takovým, jaký byl objednáno, a že více než polovici kusů sám ani po 5 Kč (za 1 kg) neodbude. Tato zjištěná okolnost činila zbytečným, aby odvolací soud se zabýval otázkou, zdali uvedený obsah dopisu žalovaného sluší pokládati za výtku vad ve smyslu čl. 347 obch. zák., neboť, převzav dobytek a naloživ s ním jako se svým, dal tím na jevo, že pokládá dodávací smlouvu za splnění. Ostatně žalovaný v odvolání sám doznává, že dobytek převzal ku splnění smlouvy, a nemůže se proto odvolávati, hledíc k čl. 347—349 obch. zák., na jakostní vady, které hned při převzetí dobytka seznal. Nepřipustil-li tedy odvolací soud důkazů o tom, že žalovaný dodaný dobytek pozastavil, nelze v tom spatřovati vadnost odvolacího řízení, poněvadž dotyčná okolnost není ve sporu rozhodna. Žalovaný nemá ani nároku ze správy ve smyslu Šu 932 obč. zák., poněvadž šlo o vady zjevné, do očí bijící, a sám ani netvrdí, že zde byla některá z podmínek, v Šu 928 obč. zák. uvedených. Nemůže mu prospěti ani odvolávání se na rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu ze dne 21. ledna 1919, Rv I 26/19, čís. 16 sb., jelikož v tomto případě šlo o vadu skrytou, která teprve zkouškou zařízenou po prohlédnutí semena po jeho dodání ihned byla zjištěna. Ani ustanovení poslední věty prvního odstavce Šu 932 obč. zák. nemůže se žalovaný ve svůj prospěch dovolávati. Nárok na náhradu škody dle tohoto místa zákona, nezávislý na nároku ze správy, předpokládá (stejně jak tomu jest dle Šu 921 obč. zák.), že prodávatel škodu zavinil. O nějakém žalobcově zavinění netvrdil žalovaný ve sporu ničeho, a nemůže se proto ani z tohoto důvodu domáhati odškodnění. Zbývá ještě námitka, že tu šlo o smlouvu nedovolenou, pokud se týče nemravnou, a tedy neplatnou, poněvadž cena 6 Kč za 1 kg masa (živé váhy) jest zřejmě přemrštěna. Než žalovaný, který po této stránce také s hlediska čís. 2 Šu 503 c. ř. s. uplatňuje neúplnost řízení, kterou shledává v tom, že odvolací soud nepřipustil důkazů, v tomto směru nabízených, přehlíží, že v odvolání, v němž hájí názor, že otázka, zdali pohledávka žalobcova jest zřejmě přemrštěnou, může býti pouze trestním soudem řešena, vytýká jedině prvnímu soudu, že nevyhověl jeho (žalovaného) návrhu na přerušeni řízení, dokud nebude rozhodnuto trestním soudem o trestním oznámení, které u trestního soudu na žalobce podal pro požadování zřejmě přemrštěné ceny. Proto odvolací soud neměl možnosti, by se otázkou neúplnosti řízení ve směru, teprve v dovolání uplatněném, zabýval, a žalovaný nemůže teprve v dovolání, když o návrhu jeho na přerušeni řízení bylo již s konečnou platností rozhodnuto, dohoniti to, co v řízení odvolacím zameškal. Pokud jde o právní posouzení věci ve směru uvedeném, sluší poukázati k tomu, že v Šu 879 obč. zák. není přemrštěnost ceny sama

o sobě uvedena jako důvod neplatnosti smlouvy, nýbrž jest tomu tak jen tehdy, když někdo kořistě z lehkomyšlnosti, tísně, mdlého rozumu, nezkušenosti nebo vzrušení myslí někoho jiného, dal sobě nebo třetímu za plnění slíbiti nebo poskytnouti plnění vzájemné, jehož hodnota jest v patrném nepoměru ku hodnotě plnění. Nic takového žalovaný netvrdil, a nemůže se také dovolávati ustanovení Šu 7 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., chránícího zájmy spotřebitelů, poněvadž z jeho přednesu vyplývá, že koupil dobytek za účelem dalšího zcizení, při němž chtěl ještě vyzískati, a tu dlužno předpokládati, že mohl a měl posouditi, zdali cena, za kterou kupuje, jest cenou přiměřenou (viz zásadu vyslovenou v Šu 2 zákona ze dne 28. května 1919, čís. 299 sb. z. a n. o lidových soudech cenových, které jest obdobně užití i na případy sběhnuvší se po 28. říjnu 1918).

Čís. 2468.

Zastupování společnosti s r. o.

(Rozh. ze dne 5. dubna 1923, Rv I 1579/22.)

Žalobu proti společnosti s r. o. o zaplacení kupní ceny za dodané zboží procesní soud první stolice zamítl, odvolací soud ji vyhověl.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Právní názor žalované, že společnost s obmezeným ručením nemůže býti zastoupena nikým jiným než osobami k tomu povolanými, a do rejstříku zapsanými, neobstojí. Dle Šu 28 zákona ze dne 6. března 1906, čís. 58 ř. zák. o společnostech s obmezeným ručením může býti provozování obchodu společnosti, jakož i její zastupování při tomto obchodním provozování svěřeno i jednotlivým správcům obchodním nebo jinakým zmocněncům nebo úředníkům společnosti a určuje se pak rozsah jejich zástupčí moci podle jim daného zmocnění. Nebylo ani tvrzeno, ani dokazováno, ani zjištěno, že by byl František F. prokuristou žalované společnosti (čl. 45 obch. zák.) a proto okolnost, že nebyl zapsán do obchodního rejstříku, nevadila, aby jménem žalované neujednal platně objednávku zboží. Mluví-li žalovaná o obmezení plné moci F-ovy v jejím zákonitém rozsahu tím, že musil bráti v potaz představenstvo, že mohl objednat zboží jen u přítomnosti druhého úředníka a za daného souhlasu představenstva, je to vůči žalobci s hlediska čl. 47 obch. zák. z té příčiny bez jakéhokoliv právního účinku, jelikož žalobce o tomto obmezení plné moci F-ovy neměl tušení. Poněvadž u Františka F-a nešlo o zmocnění skutečné, nýbrž o presumptivní, nelze použiti čl. 55 obch. zák., jak se ho žalovaná dovolává.

Čís. 2469.

Zásady Šu 19 rozl. zák. lze použiti i pokud jde o manželství před vydáním rozlukového zákona rozvedená, dosud však nerozloučená. Jest